

Lekcija 2

Politika – kako demokratska zajednica rješava svoje probleme Model političkog ciklusa

Ova tabela sažima informacije koje su nastavniku potrebne u svrhu planiranja i izvođenja časa.	
Razvijanje kompetencije odnosi se direktno na obrazovanje za demokratiju i ljudska prava.	
Cilj učenja pokazuje šta učenici znaju i razumiju.	
Zadatak (zadaci) koji se daju učenicima, uz metod , važni su sastavni dijelovi procesa učenja.	
Kontrolni popis materijala predstavlja pomoć u pripremi časa.	
Raspored vremena nastavniku omogućava okvirno planiranje vremena.	
Razvijanje kompetencije	Analiza: rad na osnovu modela.
Cilj učenja	Politika služi rješavanju problema koji pogađaju zajednicu.
Zadaci za učenike	Učenici primjenjuju model političkog ciklusa na konkretne primjere po svom izboru.
Materijali i sredstva	<i>Flip chart</i> i flomasteri. Novine. Radni listovi za učenike 6.1 i 6.2.
Metod	Predavanje, grupni rad.
Raspored vremena	1. Predavanje i pitanja koja slijede. 15 min.
	2. Sastavljanje grupa za istraživali zadatak. 10 min.
	3. Istraživački zadatak. 15 min.

1. Predavanje i pitanja koja slijede

Nastavnik upoznaje učenike s modelom političkog ciklusa. Učenici već imaju potrebna saznanja o početnoj fazi ciklusa i utvrđivanja programa i spremni su za pitanje o tome šta se događa nakon što određeni problem privuče pažnju javnosti.

Nastavnik kratko govori o tome šta se sve uklapa u taj kontekst (povezujući podučavanje s konstruktivističkim učenjem). Učenici će informacije primijeniti u obimnom istraživačkom zadatku koji slijedi. Nastavnik dijeli radne listove za učenike 6.1 i 6.2 prije početka predavanja. Oba lista treba da budu izložena na *flip chart*-u ili projektovana sa folije kako bi nastavnik tokom predavanja mogao na njih da ukazuje.

Apstraktni model je lakše razumjeti ako se poveže s konkretnim primjerom. To najbolje funkcioniše ako nastavnik izabere problem o kojem su učenici raspravljali u prethodnoj lekciji. Druga mogućnost je da nastavnik izabere priču, makar i izmišljenu, i to unaprijed pripremi. Demonstracije radi, ovdje navodimo uvodno predavanje o problemu smanjenja broja automobilskih nesreća (vidi lekciju 1, tabelu učeničkih iskaza).

Prije nego što krenu u pojedinosti, slušaoci treba da imaju potpunu načelnu sliku. Učenici pogledaju radni materijal 6.1. Nastavnikovo objašnjenje uključuje sljedeće napomene:

- Ovaj dijagram je model procesa političkog odlučivanja. Prikazuje različite faze tog procesa. Proces počinje pri vrhu – *rasprava* o tome šta se smatra „*problemom*“. To je rasprava o utvrđivanju programa koju smo vidjeli u prethodnoj lekciji. Jednom kada se problem uvrsti u program, počinje rasprava o ispravnom rješenju.
- Ishod ove rasprave je *odluka* – na primjer, zakon, ili neka konkretna aktivnost.

- Odluka se potom *sprovodi* – počinje djelovati. Proizvodi učinke. Na primjer, novi zakon počinje da se primjenjuje ili se gradi nova bolnica.
- Ljudi uskoro formiraju svoje *mišljenje*. Slažu li se s tom odlukom sada kada mogu vidjeti njen učinak? Na primjer, ispunjava li ona njihove interese?
- Prije ili kasnije dolazi do nekih *reakcija*. To mogu biti pozitivni ili kritički osvrti u medijima, izjave političara, ili protesti.
- Reakcije mogu dovesti do *nove rasprave* o tome koje bi *probleme* trebalo uključiti u politički program. Možda neki ljudi smatraju da izvorni problem nikada nije ni bio riješen, a možda su se stvari i pogoršale. Ili su preduzete mjere proizvele neke popratne učinke koji su prouzrokovali nove probleme. Politika se događa u ciklusima; neki problemi se stalno moraju rješavati, a neka rješenja se moraju poboljšati. Dakle, ciklus pokazuje da je politika veoma praktičan posao koji se odvija prema obrascu pokušaj - pogreška.
- Međutim, moguće je i da se proces *završava* (završetak politike). Možda je odluka bila dobra i problem je riješen – ili se problemu nije posvetilo dovoljno pažnje obezbjeđivanjem daljih političkih napora.

Učenici mogu postavljati pitanja o stvarima koje nijesu sasvim razumjeli. Nastavnik mora odlučiti koja je pitanja najbolje riješiti odmah, a na koja je bolje odgovoriti nakon što se navede konkretan primjer.

U drugom koraku, nastavnik daje primjer koji prikazuje model. Ovdje ima dosta ponavljanja, što doprinosi jasnoći i razumijevanju. Kategorije su povezane s ključnim pitanjima i pojedinostima. Radni list za učenike 6.2 potkrepljuje predavanje.

Kao primjer navodi se jedan izmišljeni slučaj. Upućuje na primjer iz lekcije 1 – problem smanjivanja broja automobilskih nesreća (vidi nastavni materijal 6.1, koji se zasniva na radnom listu za učenike 6.2).

Ako je potrebno učenici postavljaju dodatna pitanja, a nastavnik ta pitanja može prenijeti cijelom razredu. Na taj način, nastavnik saznaje je li razred razumio poruku predavanja. Učenici će možda biti iznenađeni količinom argumenata i rasprave, kao i „egoističnog“ načina na koji protagonisti promovišu konkretne interese. Nastavnik naglašava da je zalaganje za tuđe interese bitno u demokratiji, i to tako da se nečiji stavovi čuju kako bi se na taj način stvorila mogućnost njihovog uzimanja u obzir kod donošenja odluka. U nekim slučajevima pronalazi se kompromis.

1. Osnivanje grupa za istraživački zadatak

Raspravu ne treba nastaviti. Za nju će biti vremena u zadnjoj lekciji. Nastavnik odlučuje zajedno s učenicima koja pitanja žele da obrađuju. Materijal koji su prikupili ima funkciju smjernica – o kojim se pitanjima raspravlja? Koje su odluke donijete u nedavnoj prošlosti?

Učenici formiraju grupe od dva do četiri učenika. Njihova izlaganja treba da budu spremna za četvrtu lekciju. Svoje rezultate iznose u radnom listu za učenike 6.2 koji će se umnožiti i podijeliti razredu.

Učenicima su potrebni kriterijumi za izbor problema:

- *Pristup informacijama*: u vezi s aktuelnim procesima odlučivanja, učenici će pronaći mnogo informacija u novinama i na internetu. S druge strane, budući da je ciklus nepotpun moći će da obrade samo prve faze, npr. do odluke ili sprovođenja. Pragmatični pristup je, stoga, pogledati novine koje su izašle posljednjih nekoliko sedmica i izabrati ono što je ušlo u političke programe.
- *Lični interes*: Učenici biraju problem koji smatraju posebno urgentnim. Mogu se pozvati na „zid tišine“ iz prve lekcije. Međutim, moraju shvatiti da se pristup informacijama može pokazati teškim.

3. Istraživački zadatak

Ostatak lekcije 2 i cijelu lekciju 3 učenici provode u istraživanju. Samostalno planiraju svoj rad.